

Satamien työturvallisuusviikko 6. -10.10.2025

Teemana Satama - yhteinen työpaikka

Case Finnsteve, 8.10.2025, yhteyshenkilö, Mikko Kangas

Vuotavan VAK-kontin käsittely, ”Pysäytä, evakuo, tiedota”

Päivän harjoitus alkaa kokoustilasta, johon vastuuhenkilöt ovat kokoontuneet. Mikko Kangas käy läpi harjoituksen tarinan: Ahtaja soittaa: *”Pönttö vuotaa”* – ja jotain pitäisi tehdä, mutta mitä?

Vastaus löytyy varsin nopeasti: pysäytetään työt, evakuoidaan ihmiset ja tiedotetaan laivalle.

Avainhenkilöt ovat saaneet eteensä printattuna intrassa olevan lomakkeen, mikä helpottaa asian käsittelyä. Lomakkeessa on *”askel-askeleelta”* -malli, jota seuraamalla kaikki tarpeellinen tulee tehtyä.

”Saisiko tämän isommalla fontilla”, kuuluu kysymys. Aika aiheestakin, sillä hyvin valaistussa kokoustilassakin lomaketta on hankala lukea, saati sitten ulkona hämärässä oikeassa tilanteessa.

VAARALLISEN AINEEN VUOTOTILANTEEN TOIMINTAOHJE SEKÄ TAPAHTUMALOKI
V1.1 18.6.2025

Aina kun epäilee vaarallisen aineen vuotoa lausukäytössä, työkalujen käyttöä, välikappaleiden käyttöä tai muuta toimintaa, joka voi aiheuttaa vaarallisen aineen vuotoa, on syytä pysäyttää toiminta ja ilmoittaa tilanteesta. Toiminta ja tiedotus on suoritettava välittömästi ja ohjeiden mukaisesti. Ohjeiden mukaisesti on suoritettava myös tarvittavat toimet. Ohjeiden mukaisesti on suoritettava myös tarvittavat toimet. Ohjeiden mukaisesti on suoritettava myös tarvittavat toimet.

ENSITOIMINTA HETI TILANTEEN ALETUANA	TOIMENPIDE JA KIRJAUS
1.1. Pysäytä työt kohteesta	Toteutettu KLO
1.2. Evakuo tapahtuma-alue ja varmista poistuminen	Toteutettu KLO
1.3. Tiedota laivaa	Toteutettu KLO
1.4. Täytä yksikön tunnus ja yksikkötyyppi	
1.5. Selvitä IMDG-luokkaa ja UN-numero sekä ainemäärä	
1.6.1 Onko kyseessä vaarallisen aineen tilin oljyvuoto?	Jos on, jatka seuraavaan kohtaan. Jos ei, jatka kohtaan 2.3.
1.6.2 Onko kyseessä vaarallisen aineen tilin oljyvuoto?	Ilmoitettava / valuu / koko suuryksikkö vuotanut tyhjäksi
1.7. Yksikön sijainti (kenttäpaikka tai muu)	
1.8. Henkilövahingot / altistuneet (määrä)	
1.9. Palaako vuotanut aine tai muu materiaali?	
1.10. Mitä tapahtui? (lyhyt kuvaus)	
1.11. Pyydä avustaja (toinen työjohtaja/ahhtaja). Jaa johtamistehävä.	Pydyetty. Kun saatu, nimi :
1.12. Ilmoita hätäkeskukseen. Soita 112	Ilmoitettu KLO SAADUT OHJEET:
1.13. Ilmoita Port Infoon 09-31033794	Ilmoitettu KLO
AKUUTIT JATKOIMET	TOIMENPIDE JA KIRJAUS
2.1. Järjestä pelastusyksiköille opastus **)	Järjestetty KLO:
2.2. Toimi saamiesi ohjeiden mukaan ja odota pelastusyksiköitä	Toimet: KLO:
2.3. Kun aine on selvitetty ja lupa siirtoon saatu, estä lisävahinko	Jos voit, toimita vuotavien altaalle ja sulje allasventtiili. Tehty
2.3.1 Jos yksikköä ei voida siirtää ja lupa saatu, peitä sadevesikaivot	Pelätetty KLO

”Vaarallisen aineen vuototilanteen toimintaohje ja tapahtumaloki” ohjaa harjoitusta. Seuraavaksi tulee selvittää, mistä aineesta on kyse eli mikä on IMDG-luokka, UN-numero ja aineen määrä. Tässä auttavat yrityksen ja sataman järjestelmät sekä [Traficom VAK-haku](#), joista selviää, että harjoituksen aine on tärpättiä. Keskustelussa todetaan, että pelastuslaitokselle tulee ilmoittaa aina, kun kyse on VAK-kuljetuksesta.

Tärkeintä on tiedonkulku tilanteesta omalle henkilöstölle, satamalle, varustamolle ja muille satamaoperaattoreille. Sataman Port Info opastaa Pelastuslaitoksen hälytysajoneuvot vaara-alueelle. Kaikki toimet, joita tehdään, tulisi myös muistaa kirjata. Vaaratilanteista raportoidaan heti asiakkaalle. Keskustelussa todetaan, että sataman alueella olevien ahtaajien tavoittaminen on haaste. Sisätiloissa voidaan käyttää näyttöjä, mutta ulkoalueen viestintää tulee miettiä.

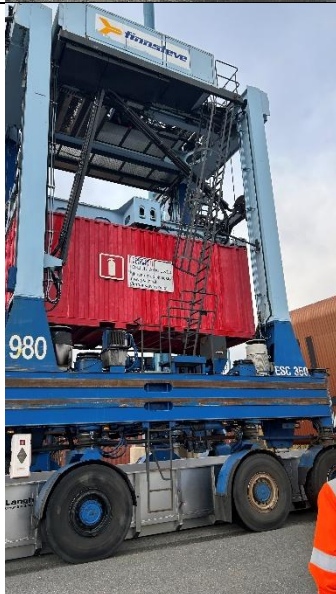
Sitten päästään tosi toimiin! VAK-kontti tulee nostaa erilliseen ”altaaseen”, jotta vuotava aine eli harjoituksessa tärpähti ei leviä. Allas on kapea kaukalo, joten onkin jännä nähdä, miten tämä projekti onnistuu.

Altaan punainen kansi nostetaan ensin pois, jotta tärpähtiä vuotava kontti voidaan laittaa altaaseen.

No niin, siinä se kansi menee! Harjoituksen kannalta on hyvä, että paikan päällä on runsaasti ahtajia, jotka näkevät toimenpiteet käytännössä.

Nyt harjoituksen vuotava kontti on konttilukin kyydissä ja altaan päällä. Seuraavaksi se tulee saada turvallisesti aseteltua altaaseen.

No kas, sinnehän se sujahti! Ei voi kuin ihailla ammattilaisen työtä.

Aika tarkkaa työtä, montaa senttiä ei ole varaa lipsua. Hieno homma.

Tässä vaiheessa oikeassa tilanteessa Pelastuslaitos hoitaa omat tehtävänsä ja sen mukaan mistä aineesta on kyse, se tehdään vaarattomaksi. Altaassa oleva kontti voidaan myös turvallisesti nyt siirtää muualle sataman alueella.

Koska kyse oli harjoituksesta, leikistivuotava kontti nostetaan pois altaasta ja altaan kansi laitetaan uudelleen kiinni. Siinä onkin toinen asetteluharjoitus!

Ja kansikin loksauttaa paikoilleen. Harjoituksesta tehdään raportti ja havainnot jaetaan vastuuhenkilöille. On tärkeää myös, että mukana olleet jakavat tietoa näkemästään muille ahtaajille.